

INFORMACJA

do wniosku o emeryturę pomostową

Co załatwisz tym wnioskiem

1. Gdy złożysz ten wniosek, rozpatrzemy Twoje uprawnienia do emerytury pomostowej¹ i wydamy decyzję w tej sprawie. Ustalimy również kapitał początkowy, jeśli nie złożyłeś wniosku w tej sprawie. Kapitał początkowy ma bowiem wpływ na wysokość emerytury pomostowej.

Ważne!

Jeżeli byłeś ubezpieczony lub miałeś okresy zamieszkania w państwach UE/ EFTA albo w Wielkiej Brytanii lub w państwach, z którymi Polska zawarła dwustronną umowę o zabezpieczeniu społecznym, i starasz się o emeryturę pomostową, wypełnij formularz EPOZ (Wniosek o emeryturę pomostową dla osób, które mają okresy ubezpieczenia/ zamieszkania za granicą).

Jeśli nie wskażesz okresów ubezpieczenia/ zamieszkania w państwach członkowskich UE/ EFTA albo w Wielkiej Brytanii nie zostanie rozpoczęte postępowanie o emeryturę zagraniczną, a data złożenia tego wniosku w ZUS nie będzie uznana za datę złożenia wniosku o świadczenie zagraniczne.

Ważne!

Jeśli zmieni się Twój adres, zarówno w toku postępowania, jak i po jego zakończeniu, masz obowiązek zawiadomić o tym fakcie ZUS (organ rentowy). Jeśli nie dopełnisz tego obowiązku, doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny.

Która placówka ZUS rozpatruje Twój wniosek

2. Wniosek o emeryturę pomostową możesz złożyć w każdej placówce ZUS, jednakże:
 - wniosek ten rozpatruje placówka ZUS właściwa ze względu na Twoje miejsce zamieszkania; jeśli mieszkasz w Polsce, jest to adres zameldowania na pobyt stały,
 - jeśli nie masz adresu zamieszkania w Polsce, wniosek rozpatruje placówka ZUS właściwa ze względu na Twój adres miejsca pobytu lub adres ostatniego zameldowania na pobyt stały w Polsce,
 - jeśli mieszkasz za granicą w państwie innym niż państwo członkowskie UE/ EFTA albo w państwie innym niż Wielka Brytania, Twój wniosek rozpatruje placówka ZUS właściwa ze względu na Twoje ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały w Polsce.

Zawsze możesz złożyć wniosek o emeryturę pomostową elektronicznie – przez Platformę Usług Elektronicznych (PUE) – na www.zus.pl. Musisz wówczas mieć założone konto na PUE ZUS oraz profil zaufany na Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP), podpis osobisty (e-dowód) lub bezpieczny podpis elektroniczny. Jednak dokumenty, które dołączasz do wniosku, złóż w placówce ZUS albo wyślij je pocztą.

Jak wycofać wniosek

3. Możesz wycofać ten wniosek pisemnie lub ustnie do protokołu. Nie musisz tego uzasadniać.

Wniosek o emeryturę pomostową z ZUS możesz wycofać:

- jeśli nie otrzymałeś decyzji w tej sprawie,
- w ciągu miesiąca od dnia, w którym otrzymałeś decyzję.

Gdy wycofasz wniosek, umorzmy postępowanie w sprawie emerytury pomostowej.

¹ Na podstawie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1924) – dalej jako ustawa o emeryturach pomostowych.

Potrzebne dokumenty

4. Dokumenty, na podstawie których ustalamy emeryturę pomostową, to w szczególności:
- „Informacja o okresach składkowych i nieskładkowych” (formularz ERP-6),
 - zaświadczenia pracodawców (świadczenia pracy) lub innego właściwego organu potwierdzające okresy składkowe i nieskładkowe,
 - zaświadczenia potwierdzające okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach² lub o szczególnym charakterze³ (nowe wykazy prac) – za okres do 31 grudnia 2008 r.

Ważne!

Okresy pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wykonywane po 31 grudnia 2008 r. uwzględnimy na podstawie:

- zapisów na Twoim indywidualnym koncie ZUS,
- zaświadczenia o wykonywaniu pracy w szczególnym charakterze⁴ (stare wykazy prac),
- dokumentów potwierdzających rozwiązanie ostatniego stosunku pracy,
- orzeczenia stwierdzającego niezdolność do wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, jeżeli niezdolność ta jest jednym z warunków uprawniających do emerytury pomostowej.

Ważne!

- Jeśli wnioskowałeś wcześniej o inne świadczenie lub o ustalenie kapitału początkowego i przedłożyłeś dowody potwierdzające przebyte przez Ciebie okresy składkowe i nieskładkowe – wówczas w formularzu ERP-6 w polu *Wymień dołączone dowody* przy takim okresie wpisz, że dowody już przedłożyłeś, ubiegając się o inne świadczenie/ ustalenie kapitału początkowego.
- Nie musisz dołączać do wniosku dokumentów potwierdzających przebyte przez Ciebie po 1998 r. okresy:
 - składkowe, za które została opłacona składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
 - nieskładkowe takie jak: okresy pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, zasiłków chorobowych i opiekuńczych, świadczenia rehabilitacyjnego,ponieważ ww. okresy uwzględnimy na podstawie zapisów na Twoim indywidualnym koncie ubezpieczonego w ZUS. Pamiętaj jednak o dołączeniu, w tym również za okresy pracy po 1998 r., dokumentów, które pozwolą Ci udowodnić określone warunki wymagane do przyznania emerytury pomostowej. Dokumentami takimi są m.in. ww. zaświadczenie o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze/ w szczególnym charakterze.

Kapitał początkowy

5. Kapitał początkowy obliczamy, jeśli masz opłacone składki na ubezpieczenia społeczne przed 1999 r.
6. Jeśli nie masz jeszcze ustalonego kapitału początkowego, do tego wniosku dołącz zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia, które otrzymywałeś w latach przypadających przed 1 stycznia 1999 r.
7. Jeżeli pozostawałeś w stosunku pracy, a nie złożysz dokumentu z uzyskanym w tym okresie wynagrodzeniem, wtedy do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjmujemy kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników za ten okres – proporcjonalnie do okresu pracy i wymiaru czasu pracy.

Ustanie, zawieszenie prawa do emerytury pomostowej lub obniżenie jej wysokości

8. Prawo do emerytury pomostowej ustaje:
- z dniem poprzedzającym dzień nabycia przez Ciebie prawa do emerytury na podstawie odrębnych przepisów,
 - z dniem poprzedzającym dzień, w którym osiągniesz powszechny wiek emerytalny (od 1 października 2017 r. wynosi on 60 lat dla kobiet oraz 65 lat dla mężczyzn).

² O której mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych.

³ O której mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

⁴ O której mowa w art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.).

9. Zawiesimy Ci prawo do emerytury pomostowej, bez względu na wysokość Twojego przychodu, jeśli podejmiesz pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o której mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Ważne!

Bierzemy również pod uwagę Twoją pracę podjętą w państwach członkowskich UE/ EFTA albo w Wielkiej Brytanii lub w państwach, z którymi Polska zawarła dwustronną umowę o zabezpieczeniu społecznym (oprócz Australii i Kanady).

10. Jeżeli podejmiesz inną pracę niż wymieniona w pkt 9 – zawiesimy wypłatę emerytury pomostowej, jeśli Twój przychód przekroczy 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego⁵. Obniżymy wysokość emerytury, jeżeli Twój przychód przekroczy 70% tego wynagrodzenia. Otrzymasz całą emeryturę, jeśli Twój przychód nie przekroczy 70% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Do przychodu wliczają się także pobrane przez Ciebie: zasiłki chorobowe, wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy, świadczenie rehabilitacyjne i wyrównawcze, a także zasiłek wyrównawczy i dodatek wyrównawczy.

11. Dla świadczeniobiorcy prowadzącego pozarolniczą działalność za przychód uznamy kwotę, która stanowi podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne.

Ważne! Bierzemy też pod uwagę Twój przychód, jeśli pracujesz lub prowadzisz działalność za granicą.

12. Jeśli chcesz zawiesić wypłatę emerytury pomostowej, złóż wniosek. Nie musisz go uzasadniać.

Zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego emeryta mieszkającego w Polsce oraz członków jego rodziny

13. Jako emeryta zgłosimy Cię do ubezpieczenia zdrowotnego. Na Twój wniosek zgłosimy także członków Twojej rodziny. Podaj ich dane na formularzu EUZ „Wniosek o: zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego/ wyrejestrowanie z ubezpieczenia zdrowotnego członków rodziny świadczeniobiorcy”.
14. Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego powstaje od dnia, od którego przysługuje Ci wypłata świadczenia. Ubezpieczenie to wygasa z dniem, kiedy przestaniemy wypłacać świadczenie. W takiej sytuacji wyrejestrujemy z tego ubezpieczenia Ciebie i członków Twojej rodziny.
15. Jeżeli w stosunku do Ciebie wygasł obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego, a ubiegasz się o przyznanie emerytury pomostowej, masz prawo do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego.

Identyfikator podatkowy

16. Twoim identyfikatorem podatkowym⁶ jest:
- NIP – jeśli prowadzisz działalność gospodarczą lub płacisz podatek od towarów i usług,
 - numer PESEL – w każdym innym przypadku.

Gdzie znajdziesz więcej informacji o emeryturze pomostowej

17. Informacje na temat:
- warunków przyznawania emerytury pomostowej oraz obliczania jej wysokości,
 - zasad zawieszania jej wypłaty w związku z osiągnięciem zarobków,
- uzyskasz w każdej palcówce ZUS (także podczas e-wizyty; szczegóły znajdziesz na www.zus.pl/e-wizyta) lub na naszej stronie internetowej www.zus.pl. Na stronie www.zus.pl znajdziesz też listę naszych placówek wraz z adresami i godzinami przyjęć.

⁵ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w danym kwartale ogłasza w komunikacie Prezes Głównego Urzędu Statystycznego. Kwoty równe 70% i 130% przeciętnego wynagrodzenia znajdziesz na stronie www.zus.pl w zakładce [Baza wiedzy] > [Składki, wskaźniki, odsetki] > [Wskaźniki] > [Emerytury i renty].

⁶ Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz.U. z 2020 r. poz. 170).